

van lezingen en voordrachten, gehouden op bijeenkomsten van de "O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N" K.G. Correspondentie-adres: de Ruijterstraat 80, den Haag, Telefoon: 110383. Aanvragen abonnementen of losse nummers van het Vrijdagavondverslag: J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen, Telefoon: 554162.

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Met deze begroeting en de gebruikelijke waarschuwing dat wij zelf goed dienen na te denken, omreden ook de intelligenties niet pretenderen dat ze onfeilbaar en alwetend zijn, opent de intelligentie de bijeenkomst en vervolgt verder woordelijk: En met deze zoveelste variant op een bekend thema, meen ik over te kunnen gaan tot het onderwerp dat ik voor deze avond heb gekozen, en dat onderwerp is uit de aard van de zaak wat zomers. We zouden het kunnen noemen HET SPEL DER ZIELEN, want elke ziel is een deel van de goddelijke kracht. Er is geen ogenblik dat God niet onmiddellijk aanwezig is in alle bewustzijn en alle leven. En elke ziel staat voor een moment afgezonderd, zich onbewust van het grote geheel waarvan zij deel uitmaakt te midden van het volle leven, het volle leven van vele verschillende werelden en sferen, een wereld zo uitgebreid, met zoveel aspecten, dat het onmogelijk is om in korte bewoording te kenschetsen de oneindigheid van tijd en ruimte waarin deze zielen hun wervelende dans uitvoeren. Daar gaan ze dan, afdalend tot in de diepste materie, levend en zoekend naar waarheid in de dode rots, opstijgend naar menselijk bestaan en uitzwermend naar een sfeer, trekkend hun banen als een ster door de cosmos, onderduikend in de gloeiende werveling van een nebular, van zo'n sternevel, om zo plotseling weer te herrijzen als een planeet, leven dragend. En dan zijn ze weer niets dan een duistere wolk die door het Al heenglijdt en die voor ieder duister schijnt, maar voor de ziel zelve toch weer licht betekent. Ik noem dit een dolle dans; eigenlijk is dat teveel gezegd, laten we zeggen een spel voor de ziel, niet voor de mens die roep die ziel langzaam maar zeker als bewustzijn geschapen werd. Want elke ziel weet dat zij deel van God is, zij kan dit nooit ontkennen, omdat de ontkenning van de eenheid met God haar leven of dood afhangt. Zegt zij: "neen, ik hoor niet tot God", dan verbant zij zichzelf tot in het diepste duister en kan zij geen lichtstraal meer ontvangen; dan wordt ze demonisch en satanisch in de enig ware zin van het woord, God ontkennend, zelf vernietigend. Dan vernietigt ze haar bewustzijn en zal onwetend van het bestaan toch haar weg weer beginnen. Geen ziel die werkelijk enig bewustzijn heeft van de waarheid kan een dergelijk lot verlangen. En daarom zeg ik, het leven is voor de ziel een spel, een spel dat voor het bewustzijn soms zwaar en bitter kan zijn, maar toch een spel. De ziel gaat uit, uit het grote licht heeft ze zich als een lichtstraal afgezonderd. Zij zweeft temidden van de omgevormde materie, zoekende naar een bewustzijn, zoekende naar iets dat beeld en uiting geeft aan alle krachten van het goddelijke in haar aanwezig. Plotseling ontdekt zij dat een deel der materie met haar beweegt en leeft, en zij vraagt zich vol wonder af: ben ik dan, ben ik begrensd, is er in mij dan een grens gesteld, ben ik deel Gods omschreven? En zij kan geen antwoord vinden en bindt zich inniger en intenser met de materie, trekt het kleed van de stof rond zich tezamen, totdat zij kan zeggen: ziet, dit ben ik. En of dat "ik" dan een ster is, een meteor of een stuk rots ergens op Uw eigen aarde, dat maakt eigenlijk weinig uit. Zij heeft in haar spel eindelijk een doel gevonden, zij heeft voor zichzelf grenzen vast weten te stellen en zij beseft haar eigen kleinheid en gelijktijdig ook haar innerlijke volmaaktheid. Dan moet dat besef uitgroeien tot een kennen van het "ik", want zij zoekt naar een methode om zichzelf te kunnen zijn, deel van het goddelijke in alle leven en bestaan, in alle sfeer, overal. En zo bouwt zij, geleid door goddelijke wetten, beperkt door de grenzen die zij rond zich heeft erkend, lichaam na lichaam. Geleid door grote krachten, vindt zij uiteindelijk een vorm waarin zij niet slechts zegt: "dit ben ik en dat is God", maar in de wereld een onderscheid vindt, en in al het verschil der wereld een reactie op het eigen-ik erkent. Dan begint de tweede fase van het spel, het spel der ziel waarin gij, mijne vrienden, op het ogenblik Uw eigen plaats inneemt, zoals ook wij dit nog doen. Dan, de ziel heeft nog zoveel te beleven, zij bouwt rond zich steeds grotere werelden van gedachten. Eerst was het haar voldoende om zichzelf te zijn en tegenover zich het goddelijke en de schepping te zien, misschien deze waarnemend en erkennend voor wat zij was in zichzelf. Maar nu is het niet voldoende meer, want God is de scheppende kracht. Er is maar één Schepper, één Allerhoogste, één Levendragende kracht. En deze kracht

die alles voortbrengt, moet, aangezien zij eeuwig en volmaakt is, deze kracht van voortbrenging in elk deel van het wezen dragen, en ook de ziel, zij voelt in zich de aansporing der voortdurend intensere drang om te creëren, om uit zichzelf geboren te doen worden een wereld en een leven waardig aan de God waaruit zij is voortgekomen. En dan bouwt ze haar geestelijk bewustzijn; voorzichtig, bouwsteen na bouwsteen worden de ervaringen aaneengerijld. Zij beschouwt vol verwondering telkenmale zichzelf en vraagt zich af: waarom? In haar vraag "waarom?" betreft ze de gehele wereld in haar eigen leven en zij zegt: zo zou het moeten zijn. Hoe vaak hebt gij dat niet gezegd, mijne vrienden? Hoe vaak hebt gij niet in Uzelvé een beeld gebouwd van wat de wereld zou behoren te zijn en hoe hebt ge niet vaak met verontwaardiging tegen de werkelijkheid U gewend, zeggende: dit is niet goed. Voor U is het niet goed, want U weet en erkent de waarde ervan niet. En zo bouwt ge in Uzelve een beeld op van een andere wereld, van een ander bestaan, met andere normen en vormen, een wereld die tot paradijs wordt. In alle mens, in alle ziel is de hunkering naar volmaaktheid, volmaaktheid niet alleen in het groot-goddelijke, maar volmaaktheid in het "ik". En zo speelt zij verder, bouwt zich wereld na wereld, telkenmale weer gedwongen door de ruwe feiten rond haar, door de onwrikbaarheid van goddelijke wet om deze wereld te beperken en te verkleinen, want zij kan niet buiten de grenzen gaan, maar telkenmale toch ook weer de volmaaktheid die in haar leeft meer en beter uitend, tot er een moment komt dat zij bevrijd is, want zij heeft in zichzelf nu geschapen haar eigen wezen. Wie weet wat er in zo'n ziel leeft? Misschien leeft er in zo'n ziel een hele cosmos, millioenen sterren, ongetelde planeten, dragend de meest verschillende soorten van leven, of misschien een enkele bloem, zo schoon als ze nergens ooit werd gezien. Wat haar wereld is, wat de schoonheid is die ze in zich schept, kunnen we nooit zeggen, want de ziel kent haar eigen volmaaktheid en zoekt naar deze bereiking. Maar heeft zij bereikt, is de vol-einding in haar ingetreden, dan wordt zij haar spel moe. Er is geen doel meer om te streven en een voortgaan zou worden een vuige rust zonder enig bewustzijn, een voortgaan in een oud gewend spoor dat in z'n eentonigheid dodend lijkt. En daarom keert ze dan terug tot de Schepper. En wat zien we dan? Wonder der wereld, wonder der mensen, wonder der ziel, zij heeft in zich geschapen de waarde die zij reeds lang in zich droeg, de waarde die geuit zijnde, haar aandeel was in de schepping, uitende die tendenzen, die wezenstrekken Gods die altijd juist in haar hebben geleefd. En daarom spelen de zielen hun dansend spel, gaan ze vanuit de kleinste wereld van 't wervelend molecuul, van razend atoom, over tot de onmetelijke grootheid van het Al, dwalen zij uit een sfeer van licht en zon tot in een diep duister, altijd weer zoekend, altijd weer bouwend. Want ziet, de Schepper openbaart zich aan zichzelf en de ziel zoekt in deze zelfopenbaring haar eigen wezen te erkennen. En zo leven wij geest, stof in sfeer of wereld voort; we weten niet dat we meedoen in dit eeuwige, dit cosmische spel waarin voortdurend het "ik" zichzelf zoekt en vindt en zichzelf openbaart als een deel van het grote geheel. En het lijkt ons bitter om te leven, de sferen lijken ons, na een tijd van vertoeven, te verbleken en zonder licht te zijn en we willen verder naar een andere wereld, naar een hogere sfeer, naar een beter bewustzijn, en niemand kan zeggen waar we die vinden. We weten dat we ze vinden, maar hoe, dat kan niemand U zeggen. Wanneer we echter leven in een wereld of sfeer en hoe zij ons ook toeschijnt, inzicht is zij reeds goddelijk, volmaakt en volledig. En daarom is het voor ons voldoende om God te aanvaarden, indien wij vrede willen hebben met onze wereld. Alleen met onszelvé, daar vinden wij geen vrede, want in ons is de jacht van het spel, de eeuwige drang die ons voortstuwt. Voor onszelvé zullen we pas vrede kennen wanneer we onszelf geworden zijn, geheel en bewust, zelf herscheppend in ons eigen wezen het beeld dat eens de Schepper in ons heeft gelegd. Zo, mijne vrienden, speelt de ziel haar spel, want een taak kan ik het moeilijk noemen. Immers indien zij God zou aanvaarden op elk willekeurige ogenblik, dan zou er van een taak of van een drang tot voortgaan geen sprake meer zijn. Dan blijft alleen nog maar over de vraag: kunnen wij dit doen? En dan moeten wij helaas zeggen: "neen, dat kunnen wij niet", wij kunnen niet als ziel terugkeren tot God zonder gerealiseerd te hebben diescheppingsdrang in ons, gemaakt te hebben in ons het beeld Gods, zoals het altijd in ons heeft geleefd. Wij spelen, want het is geen verplichting; wij moeten niet verdergaan, maar wij willen verdergaan. En als het ons zwaar wordt om voort te gaan, laat ons dan dit bedenken: het is onze wil dat gij voortgaat, want wij willen leven als mens, als geest, we willen sterven of overgaan naar een andere sfeer als mens of als geest, en we willen niet terugkeren onbewust en toch in volle vrede tot onze Vader. Wij zijn het die het leven vragen en aanvaarden; wijzelf zijn het die een spel spelen van de omstandigheden, die het spel spelen van vreugde en leed. En omdat wij het zijn en God in ons leeft, zullen we dan misschien de kracht vinden om zelf de verantwoording te dragen voor onze daden, om zelf bewust richting te geven aan al hetgeen wij dan binnen onze beperkingen kunnen bereiken. Het is een spel wat we spelen, maar het betekent zoveel voor ons om dat

spel te winnen. Laten we dan niet aarzelen. We hebben het immers aanvaard, we hebben alle consequenties van het bestaan geweten en we hebben het beeld in ons van een werkelijkheid die we kunnen worden. Wij zijn het die onszelven aansporen en voortdrijven, omdat we de persoonlijkheid stellen boven al het andere. Goed, de consequenties aanvaardend gaan wij sterk door het leven, sterk door de sferen. Niet in een trots die zich verheft tegen God en zegt: "ziet en ik ben Uw gelijke", maar met een stille trots die zegt: "ziet, ik ben deel van U God, en ik zal het bewustzijn verwerven dat het mij in een nieuwe persoonlijkheid, als deel van U mogelijk maakt om dit volledig in alle consequenties te beseffen!" Dat is misschien een beetje afwijkend van de gebruikelijke beschouwing, vrienden, maar we zijn met een klein gezelschap en het is zomer, het gaat vakantie worden. Voor velen een tijd van ontspanning en vreugde. Die vreugde en die ontspanning kun je altijd vinden, wanneer je jezelf durft verloochenen voor God. En als je dat niet wilt, als jezelf wilt worstelen en zelf wilt zijn, onthoudt dan dat de vakantie kort is en de rest van het jaar lang, dat de vrede en de vreugde, wanneer je zo streeft en speelt in de oneindigheid, kort is en de taak zwaar en lang, maar dat er altijd weer een moment van licht en vreugde komt, van een grotere bereiking en een grotere vrede, tot we uiteindelijk, ik zou haast willen zeggen, uitgespeeld zijnde, met pensioen gaan. En wanneer we dan allen geestelijk de graad hebben bereikt die men op aarde de pensioengerechtigde leeftijd noemt, dan zullen we samen vormen het bewuste beeld dat God zichzelf eens heeft geschapen toen Hij zich openbaarde in de schepping. En tot die tijd streven we voort, ieder z'n weg, U de Uwe, wij de onze, de mensen op de buitenwereld die hier op het ogenblik niet zijn, ieder hun eigen weg. Laat ze gaan en wens ze vrede en voorspoed en kracht. Wij zullen onszelf zijn, dat is onze taak, en wij zullen onszelf zijnde God vinden, omdat God reeds in ons leeft. Ik dank U voor Uw aandacht.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdag (3 uur) in het Gebouw "KEN U ZELVEN", de Ruijterstraat 41, D E N H A A G.
Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen voorzover zij althans serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

- Het tweede onderwerp is een onderwerp naar Uw eigen keuze. Ik zou gaarne vernemen waar dat dan over gaat vanavond.
- x Zoudt U zo vriendelijk willen zijn uiteen te zetten welke zekerheid U kunt bieden dat in bepaalde trance-toestanden er niet plaatsvindt een z.g. persoonlijkheidsplitsing, dus het plaatsvinden van het splitsen in secundaire en tertiaire enz. persoonlijkheden, dat er werkelijk dus iets anders is dat spreekt door het medium?
- Dat onderwerp, mijn waarde vriend, stelt mij allereerst voor de grote moeilijkheid om U duidelijk te maken dat, vanuit menselijk opzicht, er geen enkel bewijs te leveren is en wel hierom: In elke mens leeft de geest en de geest van elke mens heeft de capaciteiten die ook aan de geest zonder stof wordt toegeschreven. Wanneer dus een geest bepaalde telepathische vermogens bezit, zo heeft de mens die. Heeft de geest een voorwetenschap en een voorkennis van feiten, de mens heeft ze evenzeer. Kan de geest teruggrijpen in het verleden en feiten omtrent personen mededelen, precies hetzelfde kan elke mens doen, zelfs aangenomen dat van een eerlijke trance-toestand sprake is en we dus niet te maken hebben met een bedrog, wat - staat U mij toe om dat een ogenblik uit te spreken - gezien de goedgelovigheid van velen, ook al zo heel eenvoudig mogelijk is. Er zijn velen die vragen alleen maar hun eigen mening bevestigd te horen en daarbij misschien wat sentiment en wat gevoel. Resultaat dus, mijn waarde vriend, willen wij het zuiver wetenschappelijk benaderen, dan is er geen bewijs te leveren. Willen we het echter ietwat anders gaan benaderen, dan kunnen we misschien toch enigszins ter zake komen. In de eerste plaats heeft elke geest zijn eigen karakteristiek en z'n eigen kennis. Dat houdt dus in dat een groot aantal verschillende persoonlijkheden zich kan uiten. Een persoonlijkheidsplitsing tot 4 à 5 persoonlijkheden, is psychologisch aanvaardbaar en redelijk verklaarbaar, maar niet ad infinitum. Wanneer n.l. de splitsing der persoonlijkheden verdergaat en in trance-toestand met dezelfde persoonlijkheden naar voren komt, dan ontstaat op den duur een psychisch trauma, waarbij bepaalde van de persoonlijkheden ook zonder trance-toestand, dus in het bewustzijn, gaan uiten. Dan hebben we te maken met abnormaliteit. Treedt deze dus niet op, dan hebben we als enige mogelijkheid dat andere factoren beïnvloedend zijn voor de persoonlijkheden die optreden. Het kan natuurlijk nog zijn dat de indruk die wordt afgezonden door de aanwezigen, een zeer sterke beïndrukking betekent van iemand die in trance-toestand verkeert. Door een gedachtenbeeld kan zo'n persoon er al toe gebracht worden om op een bepaalde wijze zich te uiten en te openbaren, daarmee niets anders doende dan het gedachtenbeeld van een der anderen reproduceren. Maar hier is dan al niet meer sprake van iets van de éigen persoonlijkheid. Dan krijgen wij verder, wanneer wij

een behoorlijk trance-medium te zien hebben, te maken met kennis, feitenkennis, capaciteiten, in sommige gevallen het spreken van talen, kortom het openbaren van een grote hoeveelheid capaciteiten die in het medium bewust niet aanwezig zijn. Nu is het heel gemakkelijk om te zeggen: ja, maar dat medium dat zal veel gelezen hebben of zal een heel behoorlijke opvoeding hebben gehad, of, dat medium heeft dat ergens gehoord. Dat zou aanvaardbaar zijn; wanneer we alleen te maken kregen met fragmentarische voordrachten, waarin geen grotere samenhang te vinden is. Dan kan inderdaad met betrekkelijk weinig feiten een zeer groots bouwsel worden opgericht, dat voor de leek aardig overtuigend kan zijn. Maar er zijn mediums die blijk geven van kennis op verschillend gebied. Ik laat opzettelijk in dit geval het medium hier buiten beschouwing en wel omdat het voor mij, en waarschijnlijk ook voor het medium, minder prettig zou zijn om daar nu een heel betoog over af te gaan steken. Maar om een voorbeeld te nemen. Er is in Engeland een medium dat op de volgende wijze zich uit: in de eerste plaats genezing, waarbij een diagnose wordt gesteld in de medische termen volledig juist en vaak diepgaander dan een medisch-arts met een redelijk onderzoek, dus zonder een grote reeks van doorlichtingen en test e.d. tot stand kan brengen. Het vaststellen van de fout zouden we nog kunnen onderbrengen onder telepathisch contact, want elke mens heeft in z'n hersenen een bepaalde sectie die wel precies weet wat er in het eigen lichaam eigenlijk mankeert. De formulering in medische termen echter, zou dan betekenen dat dit eerst moet worden overgedragen in de gedachten van een ander - een medicus - daar dan de reflextermen worden gezocht en deze dan weer door het medium worden uitgesproken. Een tamelijk omslachtige voorgang, die m.i. eenvoudig verklaard kan worden, wanneer we aannemen dat de persoonlijkheid in kwestie inderdaad in staat is om dus deze diagnostische kennis onmiddellijk naar voren te brengen. Zou dat een gesplitste persoonlijkheid zijn? Ik waag het te betwijfelen, want ditzelfde medium geeft ook lezingen, voordrachten, die in de richting liggen van het kerkelijke. Hierbij blijkt een zeer diepgaande bijbelkennis, gepaard gaande met historische kennis en filosofisch inzicht. De wijze van betogen, van redeneren en optreden is een geheel andere. Zouden wij aan moeten nemen dat onbewust dit medium en de medische kennis en de filosofische plus de theologische, dan zouden we te maken hebben met een verkapt genie. Dat zou natuurlijk erg prettig zijn voor zo'n persoon, maar het is dan wel niet erg waarschijnlijk, want de ervaring leert ons dat, wanneer een mens geniale eigenschappen heeft, hij over het algemeen ook wel geneigd is om die uit te stallen op de voordeligste wijze. Het blijft daarbij niet. Het medium in kwestie heeft o.a. voor leden van de Royal Geographical Society voordrachten gehouden over het ontstaan der aarde, over verschillende bijzonder optredende kwaliteiten van mensenrassen, magische bindingen zoals die daar plaatsvinden etc. Deze werden door de deskundigen, onderzoekers, als volledig juist beschreven. Echter is het opvallend dat slechts één deskundige aanwezig was bij de seance zelve en deze niet in staat was het totaal der kennis onmiddellijk na te gaan op juistheid. Dit kon eerst aan de hand van een verslag naderhand gebeuren. Onmiddellijke telepathie is dus uitgesloten. Op technisch gebied zijn evenzeer adviezen gegeven die van een zeer diepgaand technisch inzicht o.a. in de metaalindustrie, in het mijnbouwwezen en in de olie-industrie, aardolieproduct-industrie, blijk geven. Aannemende dat de persoon in kwestie werkelijk al de kennis bewust of onbewust zou hebben, zouden we die persoon wel heel erg hoog aan moeten slaan en zouden we aan moeten nemen dat een mens bovenmenselijk wordt op het moment dat hij in trance gaat. Een conclusie die ik voor mij weer te ver gezocht vind. Blijft ons, willen wij de geestentheorie vermijden, één andere verklaring en dat is de verklaring van het z.g. bovenbewustzijn, waarbij de gedachten van alle mensen tezamen als een voortdurend netwerk van radiostations a.h.w. boven de aether van het menselijk zijn zweeft, waaruit de persoon door afstemming, deze plaatsvindende door de stelling van de vraag, al die fragmenten opvangt die voor de beantwoording van de vraag noodzakelijk zijn. Deze theorie lijkt me al heel wat dichterbij de waarheid te zijn. Echter blijft ons dan nog de vraag: hoe komt de persoon aan de capaciteiten om een dergelijke voordracht in de juiste vorm te houden? Want het blijft niet altijd bij het stamelen van een reeks gegevens. Wij zouden dus aan kunnen nemen dat er een persoonlijkheid is die de capaciteiten bezit om te begrijpen wat wordt opgevangen en deze gegevens op een juiste wijze te rangschikken. Wilt U dit de menselijke geest noemen, dan zou ik daar mij niet tegen kunnen verzetten. Ik voor mijzelf, wetende wie en wat ik ben, weet voor mijzelf, dat kan ik U niet aantonen, dat hier sprake is van geest die eens mens geweest is en die gebruik maakt van capaciteiten o.a. gedurende het menselijk bestaan verworven. Dit alles echter is slechts een betoog en geen bewijs. Er zijn echter zovele dingen die moeilijk bewijsbaar zijn en die algemeen worden aanvaard, dat ik mij afvraag waarom het bewijs als noodzakelijk zou moeten gelden? Immers een groot gedeelte van de mensheid gelooft aan God. Toch zou ik U langs bepaalde psychologische beredeneringen kunnen aantonen dat de mens wel eens niets anders dan een zelfprojectie zou kunnen vereren die

hij God noemt, omdat hij behoefte heeft aan een Vader-principe, dat een deel van het voor het "ik" te zwaar genoemde verantwoording afneemt. Deze punten echter zijn klaarblijkelijk in de geschiedenis der mensheid toch niet van groot belang geweest, integendeel de mensheid bestaat eigenlijk voor een groot gedeelte, dank zij haar Godsgeloof, want haar Godsgeloof geeft haar capaciteiten en krachten die in de normale toestand niet bestaan, een volharding, een doorzettingsvermogen die anders waarschijnlijk achterwege zouden blijven. Het is dus een factor die persoonlijkheidsversterkend optreedt. We zouden dan verder kunnen gaan spreken over andere ficties als b.v. het begrip "vrijheid", waar de mens ook zo vaak over spreekt. Vrijheid die door iedereen wordt genoemd, maar door niemand juist kan worden omschreven, zij het dan als een kunnen doen wat jezelf wilt, en daarmee dus een slaaf zijn van alle factoren die in jezelf aanwezig zijn. Gebonden zijn b.v. aan je erfelijke eigenschappen. Toch vecht en strijdt de mens voor de vrijheid. En zo zijn er duizenden voorbeelden meer. Ik meen dat wij een voortbestaan na de dood niet moeten zien als iets wat zomaar willekeurig in alle geloof der mensheid doorleeft. Ik meen dat dit geloof niet alleen de behoefte is aan een zelfcontinuïering, omdat men zich geen wereld zonder het eigen-ik voor kan stellen. Ik meen dat er inderdaad sprake is van een bewustzijn dat onbewijsbaar en toch weten zijnde, innerlijke wetenschap, zegt dat men reeds bestaan heeft voor men ter aarde kwam en zal voortbestaan nadien. Nemen we echter een voortbestaan aan, dan komen wij te staan voor de voorstellingen die vele mensen zich hebben geschapen en die o.a. althans onredelijk zijn. Men neemt n.l. aan dat na een eenmalig leven, men of plotseling al het goede, de volmaaktheid a.h.w. verworven zal hebben, terwijl men anderzijds zal worden verworpen eeuwig tot in het diepste duister. Hierin zien we de twee grote factoren der menselijke psyche vertegenwoordigd n.l. enerzijds volmaaktheid, het begeren, gesublimeerd tot een volledige bevrediging, aan de andere kant de intense angst, gebaseerd op een ondergangsgedachte. Een beschouwing van alle krachten in de natuur, van al het bestaande, leert ons dat kracht tot kracht zichzelf voortdurend voortzet, ook wanneer de vorm verandert. Energie kan niet vernietigd worden maar zelfs in vorm of in trilling zodanig variëren, dat zij schijnbaar wegvalt uit het gebied waarin zij eerst optrad. Nemen wij dit aan voor het menselijk voortbestaan, dan blijkt ons verder dat de energie te allen tijde weer terugveranderd kan worden indien de juiste catalysator of de juiste factoren aanwezig zijn. Aangenomen dat de mens, althans dat deel wat wij het menselijk leven noemen, het organisch dirigerend principe dat verdwijnt, terwijl alle andere factoren der stof achterblijven, dat dit voortbestaat als energie in een andere vorm, dan moet het ook terug kunnen keren. Het is niet gezegd dat het noodzakelijk is, maar het moet kunnen. Wanneer wij nu verder zien dat de gedachtenwereld het belangrijkste deel uitmaakt van het menselijk bestaan, dan is het dus ook logisch dat die gedachtenwereld in enigerlei vorm moet blijven voortbestaan en dan zal bij elke voortzetting de vorm waarin wordt voortgezet, van die gedachtenvorm meer of minder afhankelijk zijn. De gedachtenwereld is bepalend voor de wijze van optreden. Dat houdt in dat dan wel een geleidelijke ontwikkeling van die gedachtenwereld mogelijk moet worden gezien, maar m.i. toch niet een plotselinge sublimering tot volmaaktheid. In die gedachtenwereld kan wel een groei plaatsvinden, maar geen volledige voleinding in één enkel moment, buiten de wil van het goddelijke natuurlijk. Nu leert echter ook de beschouwing der natuur ons, dat alles aan wetten onderhevig is en dat deze wetten zeer zeker ook met een sprongsgewijze voortgaan rekening houden - denkt U maar aan de wetten van Mendel en het optreden der sprongmutaties - maar aan de andere kant dat een zekere geleidelijkheid onvermijdelijk is. Conclusie: een geestelijke voortgang zal misschien met kleine sprongen gaan, maar zal geen plotselinge en volledige eigenschap zijn vormverandering tot stand kunnen brengen. Nemen wij aan dat er een menselijk voortbestaan is, dan zal de voortbestaande mens de mens nog zeer moeten gelijken, ook al is hij iets anders geworden. En dan, mijn waarde vriend, kunnen we daaruit dan wel weer gaan besluiten, dat een terugkeer van de mens tot de plaats van zijn leven, nog logischer is dan de terugkeer van de misdadiger tot de plaats van de misdaad, want voor de mens heeft zijn leven op aarde alles betekend, dat is de wereld van zijn gedachten en zijn bewustzijn, daarop grotendeels is zijn hele bestaanswaarde gebaseerd. Is het dus niet logisch dat hij bij een verder zich ontwikkelen, zal trachten zich te baseren op de waarden die hij in zich draagt? En op deze wijze zou dan ook aannemelijk kunnen worden gemaakt - ik zeg niet bewezen kunnen worden - maar aannemelijk kunnen worden gemaakt dat in een medium factoren op kunnen treden van wezens die krachtens hun gedachtenwereld en bestrevingen, ook op aarde terug willen keren, hetzij om daar een zekere bezigheid te verrichten, hetzij om daar zekere kennis zelve te verwerven. U ziet, ik kan helaas Uw onderwerp niet volledig behandelen of beantwoorden, want het bewijs dat U mij vraagt kan ik niet geven. Wanneer ik een medium zou leviteren - wat in de huidige omstandigheden nog niet zo gemakkelijk is - dus achterwege laat om geen groot opzien te baren en bovendien allerhand last te veroorzaken en aan het medium en aan mijzelve - maar een levitatie, dat weet

U, bestaat. Wanneer ik zou leviteren, dan zou men ook dit nog kunnen verklaren als een gebruik maken van zekere krachten in de mens aanwezig, waardoor een veranderde verhouding b.v. van de zwaartekracht wordt geschapen. Verschijnselen en verschijningen zouden kunnen worden omschreven als door menselijke gedachten geboetseerde krachten, of zelfs door massa-suggestie. Zo ziet U, willen wij wetenschappelijk zijn, dan wordt het zeer moeilijk om te verklaren. Ik kan U wel echter iets anders mededelen en dat is misschien niet direct in verband met het spreken van een geest door een medium, maar de geest in zijn capaciteiten en wezen komt overeen met bepaalde krachten zoals ze ook op aarde optreden en hij lijkt - het is een vergelijkend beeld dat enigszins mank gaat - maar hij lijkt zeer veel op een in zichzelf besloten electro-magnetisch veld waarin kleine pulsaties kunnen optreden. Wanneer nu echter een electro-magnetisch veld, zij het van zeer geringe sterkte, een ander gelijksoortig electro-magnetisch veld doorkruist, dan krijgen we hierin de mogelijkheid, mijn waarde vrienden, om aan te tonen dat er iets is; wij kunnen niet zeggen wat. En zouden er meetinstrumenten zijn die spanningen zouden kunnen meten opgewekt b.v. door deze kleine weerstandsveranderingen binnen een veld, door de kruising van een ander veld ontstaan, ja, dat zijn natuurlijk betrekkelijk fijne metingen, wij moeten daar rekenen met waarden ongeveer gelijk aan de waarde die wij krijgen wanneer b.v. één volt wordt aangelegd op een weerstand van 14 tot 15 megohm. Dus dat is een betrekkelijk zwak stroompje wat we daar krijgen, maar wij kunnen dat misschien voldoende versterken - er zijn pogingen naar ik meen al meerdere malen te werk gesteld en men zal er ook wel verder mee komen o.a. in Italië heeft men de laatste tijd op dit terrein wel zeer interessante experimenten uitgehaald - dan zou men dus kunnen komen tot het vaststellen van een entiteit meer in een kamer dan er behoort te zijn. En zou men dat hebben bereikt, dan meen ik dat een mechanische communicatie met ons, tot de mogelijkheden gaat behoren. Door het uitschakelen van het in zichzelf altijd toch enigszins onbetrouwbaar element "medium", zouden we dus heel wat verder komen, maar dan nog blijft de vraag: heeft men hier te maken met een entiteit uit een andere bestaanswereld, of heeft men te maken met gedachtenkrachten, uitgezonden door iemand op deze wereld, hetzij in slapende hetzij in wakende toestand? U ziet, het is moeilijk om wetenschappelijk dit probleem te benaderen. En dit is ook wel een van de redenen dat het voor de parapsychologie voorlopig m.i. wel zeer moeilijk zo niet onmogelijk zal zijn om te komen tot een bewijs van een bestaan van entiteiten. Zij kan het waarschijnlijk noemen en op grond van waarschijnlijkheid accepteren, zij kan het onwaarschijnlijk noemen en op grond van bepaalde optredende verschijnselen verwerpen; zij zal echter geen van beide met zekerheid kunnen doen, waar een bepaalde scala van verschijnselen wel op vele wijzen en met vele theorieën verklaard kan worden, doch geen der gestelde theorieën in zichzelf volledig bewijsbaar is. En dat is het grote probleem wat U hier heeft aangesneden, waartegen ik mij, zoals ik reeds meerdere malen heb opgemerkt, machteloos moet bekennen. Ik hoop echter dat de uiteenzetting op zichzelf toch voldoende interessant geweest is om het aanhoren waard te zijn. Zijn hierover nog vragen te stellen, over dit onderwerp speciaal? Geen vragen? In dat geval geloof ik dat het verstandig is wanneer we gaan pauseren; dan zal ik ondertussen het medium vrij geven. Na de pauze kunt U verdergaan met de bekende "vragenrubriek", waarbij, zoals U bekend geen persoonlijke vragen mogen worden gesteld. Ondertussen wens ik U allen een gezegende en een aangename avond verder.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruijterstraat 80, D E N H A A G.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden, (intelligentie: de zeeman).

Nou dat is dan VRAGENRUBRIEK. U moogt alle vragen stellen, als ik het antwoord weet dan krijgt U dat wel te horen. Is het een persoonlijke vraag, dan kunt U haar ook stellen, maar dan krijgt U in geen geval een antwoord. Dus dan bent U meteen gewaarschuwd. Nou, ik zou zeggen, laten we maar beginnen en eens kijken wat er alsoo aan vragen is.

- x Wanneer men op de hoogte is van het feit dat iemand de gemeenschap benadeelt b.v. door maandenlang onnodig een ziekte-uitkering te accepteren, is men dan verplicht hierbij in te grijpen? En indien dit zo is op welke wijze?
- Ja, dat is een vraag die mij een beetje moeilijk lijkt en wel om deze reden: De gemeenschap heeft, door de wijze waarop zij aan de ene kant de vrijheid van de persoon van het individu beknot en aan de andere kant daarvoor ruimschoots zekerheid geeft, het verantwoordingsbesef bij heel veel individuen toch wel een

eind naar beneden gehaald, En er zijn heel veel mensen die denken, dat wat je van de gemeenschap afneemt, dat je dat niemand afneemt. Per slot van rekening is iemand die in het aangehaalde voorbeeld ziekgeld trekkende, maar die eigenlijk niets erger is dan iemand die z'n belasting ontduikt. Ik zou er m'n hand niet voor in het vuur willen steken dat een hele hoop mensen die verder zeer hoogstaand zijn, zich van belasting ontduiking onthouden. Eerlijk is dit niet. Wanneer je daarvan op de hoogte bent, dan moet je dus eerst eens voor jezelf nagaan, of je wel zonder zonde bent, of jezelf ook niet probeert om van de gemeenschap te profiteren. Dan zou je verder zo iemand een waarschuwing kunnen geven, zeggen: hé vriend, denk er eens even om, wat jij daar doet is bedrog en ik voor mijzelf voel me niet tegenover de gemeenschap verantwoord als ik dat zo maar door laat gaan; ik geef je een week of twee weken de tijd, is het dan nog zo, dan voel ik mij voor mijzelf verplicht om bij de verantwoordelijke autoriteiten een boekje open te doen. Het klinkt misschien heel erg vreemd en heel erg cru als je dat zo tegen iemand zegt, en je kunt wel zeker zijn als het een vriend van je is, dat het een vriend van je is geweest. Maar dat neemt niet weg dat, wanneer je werkelijk daar zo over nadent, zelve strikt je plichten tegenover de gemeenschap in acht neemt, je ook voor je eigen geweten eigenlijk verplicht bent, om te zorgen dat een ander niet ten koste of ten nadele van die gemeenschap onrechtmatig allerhand voordelen geniet. En daarom ben je dan dus voor jezelf verplicht om dat te zeggen, want alle stoffelijke regeltjes en zo eens even ter zijde gesteld, wanneer wij iets doen wat volgens ons eigen besef niet goed is, dan zijn wij het die de tol daarvoor betalen. Als U iemand helpt bij bedrog en U voelt zichzelf daaronder schuldig, dan bent U het die dit uit moet vechten van binnen. En ik geloof niet dat iemand het recht heeft van een ander te verlangen dat die innerlijke strijd omwille van een begaan en door hem te begaan onrecht zal voeren, opdat hijzelve, dus de persoon die daar profijten van trekt, onrechtmatige voordelen genieten kan. Ik geloof niet dat iemand het recht heeft om dat van je te vragen. En U weet precies hoe het gaat: het begint met een heel klein schuldbesefje, en nu kan het twee kanten uit, je kunt doen zoals de meeste mensen, dan ga je die schuld voor jezelf goedpraten, je vertellen dat je toch eigenlijk heel menselijk bent geweest om er geen werk van te maken en dat het toch zo erg eigenlijk niet was, maar voor je het weet, als je de kans krijgt zit je in hetzelfde bootje, want als het voor hem niet erg is, waarom zou je het dan zelf niet doen? En dan weet je toch van binnen dat het niet in orde is en dan ben je er niet gelukkig mee. Dan moet je dat toch uitvechten en dan wordt het veel erger. Aan de andere kant kan het zijn dat je je schuldig voelt doordat je alleen iets na hebt gelaten, maar dan blijf je dáár voortdurend over doorzagen. Neem me nu niet kwalijk, maar als je voortdurend over één onderwerp in jezelf loopt door te zagen en je daar schuldig aan voelt, wat krijg je dan? Een obsessie. En dan is het niet alleen zo dat je uiteindelijk toch die aangifte zult moeten doen op de een of andere manier, maar bovendien heb je dan de kosten voor de neuroloog of de psychiater te betalen. En ik geloof ook niet dat zelfs bij de sociale wetgeving van heden ten dage je iemand kunt verplichten naar een psychiater te gaan omwille van de fouten van een ander. Geestelijk gezien dus: bent U ervan overtuigd dat Uzelf deze fouten niet maakt en nooit maken zult, bent U ervan overtuigd dat het Uw plicht is tegenover de gemeenschap om zoiets aan te brengen, dan zou ik eerst de persoon een waarschuwing geven, maar wordt daar geen notitie van genomen, eenvoudig datgene doen wat ik als m'n plicht voel. Het lijkt me dat ik dan de meest juiste oplossing wel gevonden heb. Als er iemand is die commentaar heeft, met alle genoegen, van de wieg tot het graf. Geen commentaar? Andere vragen.

- x Ik vind dat er zo weinig mensen zijn die zich ervan bewust zijn dat ze iets gemeens en kwaads doen en dan daar berouw van hebben. Meestal gaan ze er doodkalm mee door en vinden ze het heel gewoon.
- Ik zou het anders willen zeggen: Er zijn weinig mensen die dezelfde opvatting hebben van goed en kwaad als ik. Als U het nu zo zegt, ja, maar als iemand iets kwaads doet, dan moet hij ook weten dat hij kwaad doet, want anders dan doet hij geen kwaad. Iemand die het niet weet, dat zeiden ze vroeger ook al "onwetend zondigt niet". Dus als iemand het weet en hij zondigt dan weet hij het heel goed. Maar hoe gaat het met de meesten? Die hebben een Zondags-geweten en ze hebben een daags-geweten, dat gooien ze elke week in de was; dat wordt onder de biechtstoel uitgespoeld of op een andere manier wordt het in het reine gebracht. En nu vind ik dat allemaal heel fraai, maar dan zeggen ze: we hebben toch weer een schone lei, nu ga ik opnieuw beginnen. En dat is de grote fout, dat is één van de misvattingen die helaas uit het roomse instituut van de biecht b.v. naar voren komt. Ze zeggen: nu ja, goed, het is maar een zondetje en ik vertel het wel in de biechtstoel. B.v. ze hebben een afspraakje gemaakt waarvan ze weten dat het niet mag, dat vertellen ze dan en gelijk zitten ze er over te denken dat ze op moeten schieten en dat ze nu maar niet zo'n grote penitentie moeten krijgen, want datzelfde afspraakje dat staat buiten weer te wachten. Gebruikelijke

praktijk, vooral in het Zuiden des lands. Ik wil maar zeggen, dan is er werkelijk sprake van een bewustzijn van kwaad en dan praat men zichzelf voor dat men niet schuldig is, maar dan weet je het van binnen. Daar hebben de psychologen en psychiaters heel mooie woorden voor, dat noemen ze verdrongen complexen. Nou, op het gebied van schuld lijkt me soms de halve wereld wel met dergelijke complexen rond te wandelen. De meeste mensen willen zich niet schuldig voelen, maar voelen zich toch schuldig, en omdat ze die schuld niet willen uiten, gaan ze dan b.v. uit, ze gaan boogie-woogie dansen of ze gaan op anderen fitten. Je kunt altijd van twee dingen zeker zijn: iemand die niet stil kan zijn, die altijd wat te doen moet hebben, daar zit iets van binnen verkeerd. En iemand die voortdurend een oogje heeft op een ander en daar critiek op uitoefent, die heeft van binnen ook iets waarvan hij voelt dat het niet in orde is; dat is altijd zeker. Dus ik zou zeggen er zijn genoeg mensen die wel wéten dat ze schuld hebben, maar dat ben ik met U eens, er zijn er maar heel weinig die het toegeven. Denk nu maar eens aan de mensen die zeggen: wat, mooi weer? och reken er niet op. Dan is het een dag mooi weer en dan kom je ze tegen en dan zeg je: nou, wat zeg je ervan? Nou, heb ik het je niet gezegd? Dat heb je op elk gebied, politiek enz. Ook zelfbedrog en zelfbedrog dat is een van de factoren natuurlijk die aan de buitenkant werken, maar aan de binnenkant gaat het meestal niet op. Ik zou zeggen, er zijn heel wat mensen die zich van schuld bewust zijn, maar of dat de schuld is die U in hen ziet, dat is weer een andere vraag, want U heeft Uw conceptie van goed en kwaad, die is gebaseerd op Uw opvoeding, Uw ervaring, en pas in de laatste plaats op Uw geestelijk weten. De stoffelijke factoren die gelden veel scherper. En als een ander anders is opgevoed, andere heriditeiten heeft, andere ervaringen, dan vindt hij die dingen heel normaal die U verschrikkelijk vindt. Per slot van rekening een menseneter, die vindt dat hij heel goed doet als hij daar zo'n mens offert aan z'n God en daar nog wat van eet. Dat vinden ze hier nu weer iets verschrikkelijks, maar hier hebben ze slachthuizen en slachtkelders vol met koeien hangen. En als je nu in Indië komt, dan zeggen de Hindoes: dat is een heilig dier, dat is de grootste zonde die je kunt doen. Ik weet het niet, maar ik heb niet het idee dat al de moeders die hier een baklapje halen op Zaterdag, zich daarvan bewust zijn dat ze zondigen. Ik wil maar zeggen, je moet dat goed bekijken, ieder heeft z'n eigen opvatting omtrent schuld, ieder heeft z'n eigen gedachte omtrent wat wel en wat niet zondig is, en het is heel moeilijk om voor een ander te bepalen wat nu wel en niet goed is. Je kunt hoogstens zeggen: "volgens mijn idee is het verkeerd", en als je dat zegt, houdt het in dat je het dan zelf ook niet moet doen. Maar die ander mag je niet veroordelen, dat kan alleen degeen die weet wat er aan de binnenkant zit. Nou, ik wil niet vroom klinken, maar over het algemeen is de enige die dat weet: God. Dus oordeelt niet. Commentaar daarop?

- x Commentaar heb ik daar wél op. U wilt dus in ieder geval wel vaststellen dat de mens onschuldig is aan zijn schuld, dat goed en kwaad nooit enige objectieve norm kan zijn, alleen een subjectieve norm van het subjectieve bewustzijn, van het partiële bewustzijn.
- Inderdaad, om het in dezelfde termen te houden dus: goed en kwaad zijn relatieve normen die geboren worden uit de behoefte om tegenstellingen tot vaststelling onzer ervaringen in onszelf te beleven. Goed en kwaad zijn slechts het zinnebeeld voor onze verwerping en aanvaarding van waarden die volgens ons eigen inzicht, ons eigen bestaan bedreigen ofwel helpen in stand houden. Dat zijn de grondslagen, en dus, willen wij goed en kwaad gaan bepalen, dan kunnen we dat helemaal niet doen; we kunnen het alleen vanuit ons eigen standpunt. Resultaat: objectief kan er geen goed en kwaad bestaan. Zou er objectief goed en kwaad bestaan, dan zou dat moeten bestaan in het goddelijke en dat zou inhouden dat er naast God, macht des goeds, een tweede God zou moeten zijn, macht des kwaads. Ik geloof niet in een tweegodendom, ik geloof in één God, de grote Monade. En omdat ik daarin geloof, kan ik dus niet aannemen dat er in God, vanuit God gezien, kwaad kan bestaan. Dat houdt in dat het voor mij ook niet bestaat in de schepping, tenzij gezien uit en in relatie tot mijn eigen wezen. En ik geloof dat als we het zo zeggen, dat we het aardig met elkaar eens kunnen zijn. Ik weet het niet, maar.... Mag ik er op doorgaan?
- x Ja.
- Nu kun je natuurlijk onmiddellijk aan boord komen met het volgende: Er bestaan b.v. de tien geboden, er bestaan allerhand wetten van geopenbaarde oorsprong, die geopenbaard zijn enz. Wat moeten we daar nu van denken? Als het allemaal relatief is, dus verhoudingsgewijs slechts bepaalbaar, dan hebben die ook geen absolute gelding. Nee, maar deze geopenbaarde wetten als b.v. de tien geboden, die kunnen worden gezien als een uiting van de doorsnee geaardheid van de mens, daarbij een grootste gemene deler stellend, waardoor althans enig objectief schuldbeustzijn, schuldbesef of schuld ontkennen mogelijk wordt in de wereld, want niet iedereen is in staat om voor zichzelf al deze normen en wetten te trekken en te formuleren. Dat brengt dus met zich mee dat, als we verstandig zijn,

dat we ons aan die wetten houden, omdat ze een uitdrukking zijn en waarde die veel ouder zijn dan zelfs de tien geboden. Want als we de oude wetgeving nagaan, dan vinden we dat zelfs al achtduizend jaar geleden - dat is een aardig eind - U weet wel dat is in die knotsvluchtperiode, neem je vrouw bij de haren, sla haar op haar hoofd en sleep haar mee naar je hol, het stenen tijdperk en zelfs voordien, toen alleen hout als werktuig werd gebruikt. In die tijd waren er al bepaalde normen die niet slechts in één stam, maar in praktisch alle stammen binnen een bepaald gebied bestonden. Er waren jachtwetten, maar er waren ook bezitswetten, er waren ook wetten t.o.v. bepaalde taboe's, dingen die je niet mocht doen, plaatsen die je niet mocht betreden enz., en deze waren gebaseerd op de behoefte van deze mensen. In ons is dus een behoefte aan een zekere grondlijn die buiten ons staat, waar we ons aan vast kunnen houden. Maar als wij als mens verder zouden groeien, laten we nu eens zeggen dat we dus van het stenen-tijdperk naar het jaar vierduizend na Christus stappen, aannemende dat de wereld ondertussen niet ontploft, dan zou voor een mens uit dat jaar, deze regel der tien geboden, ten hoogste een zeer grove schets kunnen zijn en zou hij een veel fijner onderscheid moeten gebruiken, gezien zijn verdere ontwikkeling, verandering van wezen en drijfveren, zodat deze wetten in het begin zeer primitief, uiteindelijk religieus tot uitdrukking kwamen, niet omdat ze toen werden geopenbaard, dus nog niet bestonden, maar omdat hier a.h.w. door hogere macht, of vanwege hogere macht, werd bekend gegeven wat leefde in de mens, opdat men zich zou kunnen realiseren hoe men er zelf aantoe was. Dat is hetzelfde met de wet. Kijk nu alleen maar naar de wetgeving hier, van elke wetgever in de wereld. Wat doet die wet? Zorgt die voor? Nee, ze proberen het wel, maar het lukt nooit, integendeel de wetgeving loopt altijd achter de bestaande toestanden aan en geeft uitdrukking aan de thans bestaande waarderings. En als je het niet gelooft, dan moet je de jurisprudentie er maar op naslaan, dan kun je wel zien dat iets, wat in het begin van de wetgeving zó werd geïnterpreteerd, op het ogenblik, bij het gelijke wetsartikel, precies tegengesteld wordt geïnterpreteerd. Dat mag je natuurlijk niet zeggen, maar het is zo. En zo gaat het met alle goddelijke wetten ook. Het is een uitdrukking van ons wezen, want de wet zelf heeft ons niets te zeggen, tenzij ze met waarden van ons binnenste in contact staat. Elke goddelijke wet die er bestaat, wordt door ons geïnterpreteerd, en deze interpretatie is de werkelijke wet waar wij ons aan houden, niet de oorspronkelijke regel, die ons vaak volkomen vreemd en onbegrijpelijk blijft. Nou, ik zou zeggen, er is hier wel weer voldoende op gezegd van mijn kant. Als U vragen, commentaar enz. heeft, gaat Uw gang maar.

x
- Hoe denkt men aan gene zijde over de doodstraf?
Ik vind doodstraf een onverantwoord iets. In de eerste plaats vanuit ons standpunt gezien zijn vele van de misdaden waarvoor men een doodstraf geeft, de schuld van de gemeenschap en niet alleen van degeen die gestraft wordt. Men zou dan de gehele gemeenschap in het oordeel moeten laten delen en ik denk dat daar nog wel eens bezwaren tegen zouden zijn. Door een mens het leven te ontnemen, doet men iets onherroepelijks. Maar in de gevangenis zetten dat is ook wel onherroepelijk voor de tijd dat het duurt, maar je kunt tenminste nog op je besluit terugkomen, met nadere ontwikkelingen rekening houden. Dat kun je bij de doodstraf niet. Wanneer een mens iemand gedood heeft, en de maatschappij veroordeelt hiervoor die mens om zelf te sterven, dan is dat een oog om oog, tand om tand-wet. Je hebt iemand gedood, nu doden we jou. Maar wat schuilt er achter? Je zoudt nog wel eens iemand kunnen doden en wie van ons zou dat zijn? Dat kunnen we niet hebben, je bent een gevaarlijk element, draai hem de nek om. Maar als dat zo is, dan zijn er nog wel heel wat mensen die op het ogenblik zeer geëerd worden, die uiteindelijk ook voor een doodvonnis in aanmerking zouden kunnen komen. Ik wil daar niet te ver op doorgaan, maar we moeten goed begrijpen dat een ieder die slechts overweegt om het leven van een ander of van anderen te nemen, of zelfs in de waagschaal te stellen, dan strafbaar moet zijn. En dan vind ik iemand die uit louter laksheid en nalatigheid z'n remmen van z'n auto niet bij heeft laten stellen en iemand doodrijdt, meer des doods schuldig, dan iemand die in een moment van opwinding een ander vermoordt. Want in het ene geval kunnen we nog zeggen: "dat was het dier in de mens dat losbrak", maar die ander die was alleen maar te laks om voor een ander datgene te doen wat hij toch eigenlijk wel móest doen. Nee, aan onze kant denken we over doodstraf niet erg gunstig. Er zijn verschillende aspecten aan de doodstraf verbonden die op zichzelf al een waarschuwing zouden moeten zijn daartegen, want denkt U dat de doorsnee persoon die ter dood wordt veroordeeld dit kalm neemt? Die geest die krijgt op den duur angst, die zit soms maandenlang met allerhand haat- en wraakgedachten te werken, voordat eindelijk de dag komt dat de beul het luikje doet openklappen of de hendel overhaalt, of het gasbommetje laat ploffen. En op dat moment is die mens doodsbang, maar gelijk ook meestal vol haat tegen degenen die dat leven nemen, ook al zegt hij het anders. Die geest die overgaat komt dus met haat- en wraakgedachte in een paniektoestand vrij, en die zou uit de aard der zaak dan dus zich aanpassen aan wat U noemt de duistere sfeer of het demonisch karakter en trachten zichzelf op de mensheid

die blijft leven te wreken. En dat op zichzelf dat vind ik voor een wereld als deze al schadelijk genoeg. Dan wil ik nog nieteens spreken over het feit dat je iets neemt dat je nooit meer terug kunt geven. Zodra de mensheid leert om leven te geven, dan kunnen we er misschien nog eens over gaan praten, maar ik geloof niet dat iemand het recht heeft in het leven van een ander iets onherstelbaars tot stand te brengen; die verantwoording lijkt mij te groot om te dragen. En doet men dat toch omwille van sociaal bestel etc., dan kan ik mij voorstellen dat het geen kwaad is in de ogen van degenen die het doodvonnis ten uitvoer brengen, of die dat oordeel uitspreken, maar dan is het m.i. de gezamenlijke en gemeenschappelijke verantwoording van een ieder, die om eigen behagelijke zekerheid te handhaven, dit toestaat. En ik ben ervan overtuigd dat, als alle mensen zich bewust worden van de consequenties van de doodstraf en zich daartegen verzetten, dat ook de anderen bij zullen draaien en zullen zeggen: geen doodstraf meer. Verbanning desnoods, afzondering, uitstoting uit de menselijke samenleving zelfs, allemaal aanvaardbaar, mits deze mensen dan toch in staat zijn om zelf voort te leven en hun eigen consequenties te trekken uit wat gebeurd is. Dan pas volgens mij verantwoord.

x Ik heb hier commentaar op.

- Ja.

x Ik heb zelf als 10jarig politiek-delinquent pas vastgezeten, eerst enkele weken vrij. Wanneer U dus op het moment hier de doodstraf aanvalt, dan weet U niet waar U het over heeft. Wanneer onze mensen op het ogenblik nog in Breda zitten met levenslang, dan is dat veel erger dan de doodstraf en het wordt door deze mensen ook gevoeld als veel erger dan de doodstraf.

- Dat geloof ik graag, dat geloof ik graag, mijn vriend, maar dat is vanuit het standpunt van het individu. En wanneer wij over dergelijke gevallen moeten gaan spreken, dan moet U mij niet kwalijk nemen dat ik zeg dat hier oorzaak en gevolg wel degelijk in het spel zijn. Men kan zich ook in Breda uiteindelijk terecht vinden en een evenwicht voor zichzelf vinden, maar dat zal men nooit vinden als men de buitenwereld verwijten blijft maken. En wanneer dat over het hoofd wordt gezien en men niet probeert om uit de omstandigheden werkelijk het beste te maken zonder haatgedachte, mijn vriend, want haat is het gevaarlijkste wapen dat de mens hanteren kan - daar kunt U zelf dan over meepraten als U 10 jaar heeft gezeten - dan zult U ongetwijfeld ook daar een modus vinden waardoor U kunt leven en kunt blijven bestaan en voor U zelf in dat leven waarde vinden. En dan is er altijd nog de mogelijkheid dat je weer een keer vrijkomt, en als je dan niet door je haatwaan verder bezeten wordt, maar probeert om mens te zijn, zonder meer, dan geloof ik, mijn waarde vriend, dat dan het leven een compensatie biedt in grotere rijpheid en wijsheid. Ik weet heel goed waar ik over spreek, misschien beter dan U zich dat voor kunt stellen. Ik weet natuurlijk niets van Uw politieke delinquenten van dit moment af, maar ik zie er toch bij ons wel enkele, en ik heb ze gezien uit zeer verschillende concentratiekampen; ik heb ze gezien de prisoners of war, en de Kriegsgefangene, ik heb ook de politiek veroordeelden uit Duitsland gezien en er zijn er bij ons die slachtoffers zijn van de wraakzucht van het Nederlandse volk na een bevrijding. Die hebben allemaal hun ervaring op dat gebied en ik heb geleerd om daarvan te leren. Maar één ding is mij uit deze verschillende persoonlijkheden steeds weer naar voren gekomen: het is niet de gevangenisstraf die zo gevaarlijk is, of de dood die zo verkieslijk is. Het is de dwaze haat, de dwaze waan waarmee men zich bezighoudt, het geen begrip hebben voor realiteiten en vasthouden aan eigen denkwijzen die thans geen kracht of gelding meer hebben, die deze kwellingen in een gevangenis tot stand brengen en die zoveel ongeluk tot stand hebben gebracht in en na deze oorlog. Ik kan geen enkel concentratiekamp goedvinden, of dat nu een concentratiekamp is van Duitsers, van Nederlanders of van Amerikanen of Engelsen, of van Fransen misschien, of van Palestinen. Neen, er zijn heel veel dingen die onrecht zijn, maar al dit onrecht wordt eerst gevaarlijk door de haat die daar uit voortkomt. De haat die hier in Nederland is gerezen door de onoordeelkundige wijze, let wel ik zeg niet onrechtvaardige wijze, ik zeg de onoordeelkundige wijze waarop men actie heeft menen te moeten voeren tegen de z.g. landverraders - ik zeg zogenaamd, ofschoon erbij geweest zijn - hebben zeer veel haat in Nederland tot stand gebracht en dat is iets dat is niet in 10 of 20 jaar uit dit volk weg te wissen, want er is gruwelijk onrecht gebeurd. Maar we mogen niet vergeten, mijn vriend, dat ook voordien gruwelijk onrecht is gebeurd. En degenen die daar begrip voor hebben, die zullen, zelfs in de beslotenheid van een gevangenis, dit afgesloten zijn van het leven, voor zichzelf toch een waarde kunnen vinden die opbouwend is. En als je iets hebt voor jezelf om je aan vast te houden, dan kun je verder leven. Als U zegt: "het is zo erg, dat deze mensen liever zouden willen sterven", dan zeg ik U: dat komt omdat ze niets positiefs meer hebben, dat ze zich vasthouden aan een verleden waarvan ze weten dat het dood is, omdat ze waan- en haatdromen dromen, die met geen enkele werkelijkheid meer te beschrijven zijn. en niet omdat hun leven hard en bitter is. Dat harde en bittere dat kunnen ze wel verdragen; dat hebben ze in het verleden ook kunnen

verdragen. Het is hun eigen gedachtenwereld die bitter is, en daarom lijden ze. En wanneer zij lijden omdat hun gedachten niet juist of verkeerd zijn, mijn vriend, dan kan dit lijden door geen doodstraf de wereld uit worden geholpen, want dan blijft het voortbestaan. En daarom nogmaals, doodstraf is onverantwoord. En als U zo spreekt, dan kunnen we erop wijzen dat er door de geallieerden en ook de Nederlanders, mensen ter dood zijn gebracht omdat ze een naam hadden en niet omdat ze schuld hadden; haat en meer niet. En wij kunnen erop wijzen dat van de andere kant precies hetzelfde is gebeurd, en dat alleen wijst er reeds op hoe dwaas het is een mens te doden. Heb je het recht een mens te doden omdat hij Mussert heet of Blokzijl? Heb je het recht een mens de gaskamer in te jagen omdat hij Levison heet? Als U de doodstraf onderschrijft, dan moet U dit ook onderschrijven, dan is dit alles terecht gebeurd, want dan mag je alles wat lastig is voor de maatschappij de wereld uit helpen. Maar ik meen dat dat iets is wat de wereld niet verantwoord kan, omdat zij niet in staat is te beslissen waar zij het recht heeft om te doden en waar niet. Als U daar commentaar op heeft, wil ik dat gaarne verder aanhoren.

- x Ik heb hier wel degelijk commentaar op, en ik ben het natuurlijk ten dele met U eens. Het is inderdaad zo dat dus deze mensen bittere gedachten koesteren. Maar wanneer U de gemiddelde mens neemt en U gooit die in de gevangenis, dan zal hij bittere gedachten koesteren omdat hij geestelijk niet in een stadium is dat hij daar tegenop gewassen is. Slechts die mens die in de gevangenis komt en daar zichzelf weet dienstbaar te maken voor z'n lotgenoten of hoe dan ook, kan zichzelf handhaven, anderen niet. Maar het is niet de kwestie van dat men dat zelf kan veranderen, dat is een gegevenheid in hem, en naar deze gegevenheid moeten wij het ook bezien. Deze mensen kunnen niet anders zijn dan zij zijn. Er is geen kwestie van keus, want het is gedetermineerd en het is slechts een waanvoorstelling dat wij kiezen.
- Dan heeft het ook geen zin om voor of tegen de doodstraf te spreken.
- x Ik spreek ook niet voor of tegen de doodstraf, want ik ben tegenstander van de doodstraf op humane gronden, maar ik ben nog veel grotere tegenstander van levenslange gevangenisstraf.
- Dat kan ik met U eens zijn onder bepaalde voorwaarden n.l., wanneer men mij stelt voor de keuze: doodstraf of levenslange gevangenisstraf, dan zeg ik, dan nog liever levenslange gevangenisstraf. Vraagt U mij: "in hoeverre is gevangenisstraf verantwoord?" dan kan ik U alleen zeggen dat m.i. 9/10 van degenen die in de gevangenis zitten, niet alleen boeten voor hun eigen daden tegenover de maatschappij, maar ook voor de situatie waarin de maatschappij je geplaatst heeft. Maar dat is een ander chapter. Maar U zegt: "de mens is zoals hij is en hij kan niet anders". Ik ben bang dat ik juist dit, dit determinisme, niet kan onderschrijven. M.i. heeft de mens een misschien beperkte vrijheid, maar hij heeft een zekere vrijheid, er is een keuze. Als die keuze al niet ligt in het ondergaan van de feiten, een punt wat ik opzichzelf ook nog zou kunnen aanvechten, dan ligt het toch in ieder geval in de wijze waarop die feiten worden aanvaard en waarop ze worden verwerkt. Een mens kan tegen beter weten in koppig en hardnekkig blijven. Dat is niet de aard van het beestje, dat is z'n trots die hem niet toestaat ongelijk te bekennen, begrijpt U? En zo zijn er meer van die dingen. Dat is zo'n: "neemt U mij niet kwalijk", zo'n "daar kan ik niet verantwoordelijk voor gesteld worden"-gedachte. En toch, U kunt wel degelijk voor alles verantwoordelijk worden gesteld; niet zoals Uw medemensen dat doen, want die weten niet hoe alles samen is gelopen, maar een mens kan voor de keuze staan om een ander te doden of te laten leven en de consequenties die daarvoor in z'n eigen wezen aanwezig zijn, die het resultaat zullen zijn van z'n handeling, die bepalen heel vaak hoe hij die ander doodt of niet. In doorsnee wil men niet zo graag doden, of het moet een ziekelijke neiging zijn, maar er worden mensen gedood om een paar gulden of om een fles jenever, voor een paar dagen extra verlof, om wat verder terug te grijpen. En dat is niet verantwoord, want hier is een onjuiste waardering opgetreden voor de heiligheid van het leven. Het leven van een ander is net zo heilig als je eigen leven. Er is hier dus een fout gemaakt. Erken je dat, dan kun je de consequenties die uiteindelijk weer het resultaat zijn geweest daarvan, beter dragen. En dan kun je zeggen: ik heb misschien toen te licht erover gedacht, ik zal dit aanvaarden en voor mijzelf trachten dit zo goed mogelijk te dragen; dan heb je een houvast, dan heb je richting. Maar als U gaat zeggen: "ja, ik kon er niets aan doen", dan is het erg gemakkelijk, dan kan niemand er iets aan doen en dan is het ook dwaas om te leven. Ik zal U één ding zeggen: wanneer ik op aarde zou moeten leven op dit moment, en ik zou ervan overtuigd zijn niets te zijn dan een marionet, dan zou ik dat leven het leven niet waard vinden; dan zou ik waarschijnlijk gepredetermineerd of gepredestineerd zijn, als zelfmoordenaar. Want wat heb je aan een leven waarin jezelf geen verantwoording draagt en geen vrijheid hebt? Nee, mijn vriend, het is heel erg gemakkelijk om het zo te zeggen: "ze zijn zoals ze moeten zijn", neen, ze zijn zoals ze denken te moeten zijn, omdat ze vasthouden aan hun eigen gelijk en hun eigen recht, omdat ze geen afstand willen doen

van wat zij menen te zijn, dat ze hun denkbeelden omtrent hun eigen wezen niet willen wijzigen.

x Niet kunnen wijzigen.

- Niet willen wijzigen. Niet kunnen wijzigen, mijn vriend, dat zou wijzen op geestelijke abnormaliteit. Een ieder kan z'n opvatting en z'n denkbeeld wijzigen, zoals elke mens kan dromen en denken over alle dingen die hij kent. En deze mensen kennen genoeg van de wereld om het voor en tegen van vele dingen te kunnen beseffen. Zij kunnen wel degelijk hun eigen rol die ze gespeeld hebben, anders zien. Ik vind het bitter voor hen dat ze deze consequenties van hun daden ondergaan.

x (Andere spreker) Het is toch oorzaak en gevolg.....

- Inderdaad, oorzaak en gevolg, mijn vriend.

x Men mag niet haten, men heeft 40 van mijn familieleden vermoord; ik mag niet haten, ik tracht niet te haten, en de heren die spreken van: men mag geen kwaad met kwaad vergelden.

x Dat heeft U mij niet horen zeggen, hoor.

x U hebt geaccepteerd, maar U haat...

x Nee, ik haat niet.

- Mijne heren, een ogenblikje.

x Terwijl men niet het recht heeft om te haten, moreel recht niet.

- Een ogenblikje. Wij hebben inderdaad het morele recht niet om te haten, onverschillig of er 40 familieleden zijn vermoord...

x Ik doe m'n best....

- ... of dat je eigen leven is vernietigd. Het is moeilijk om dan niet te haten, dat geef ik toe, en dan kun je gaan zeggen: "nu ja, zo ben ik eenmaal, ik moet haten", maar dat is niet zo, U hoeft niet te haten, wanneer U zichzelf leert overwinnen. En dan komen we terug op het probleem wat daareven werd gesteld en dan moeten we zeggen: hier is een gebrek aan zelfbewustzijn, aan zelfkennis of een weigering om tot zelfoverwinning te komen, maar de mogelijkheid is er. En dat zijn juist de feiten waardoor het doden van een mens iets zo ontstellends is. Het gaat er niet om of die mens Chinees, Rus, Amerikaan of Nederlander is, of Duitser, het gaat er niet om of je in de ondergrondse bent geweest of in de N.S.B., het gaat erom of je een mens bent. Ben je een mens, dan heb je een recht om te leven en dat recht mag niemand je ontzeggen m.i. En als het verder moet worden uitgezocht, dan meen ik dat veel van die wreedheden die bedreven zijn aan alle kanten, de schuld zijn van een wereld die hetzelfde uitvluchtje heeft gebruikt wat ik hier zoëven heb gehoord: "nu ja, we zijn zoals we zijn". Neen, we zijn niet zoals we zijn, want we hebben de mogelijkheid om morgen anders en beter te zijn. Wanneer we zeggen: "we zijn zoals we zijn", dan moeten we weten wat we zijn, en als we dat weten dan moeten we ook weten hoe het beter kan, en dan hebben we de mogelijkheid om onszelf te verbeteren. Nou, kom, kom, kom, kom, kom, daar ga ik ook nog heen lopen (gelach) Nee dat...

x Ik wens hier gaarne nog even op terug te komen, want we komen tot een groot principieel verschil, ik ben evolutionist en occultist, maar de dingen zijn volgens mij gedetermineerd. Wanneer wij morgen beter zijn en wij allen gaan langzaam maar zeker beter zijn, dan is dit volgens mij wetmatig, als oorzaak en gevolg door inwerking van dingen om mij, door inwerking van dingen in mij. De wil is niets anders dan een resultante van krachten, van intenties....

- Ja, dat ben ik met U eens.

x (2e spreker) Dat is een gemakkelijke kapstok waar je alles aan kunt ophangen.

- Dat ben ik helemaal met de spreker eens, maar voordat we er hier een onderling debat van maken, daar zijn we nu toch niet voor bij elkaar, zouden we ons dan toch wel even af kunnen vragen in hoeverre die krachten en feiten, die dan onze wil vormen, afhankelijk zijn van de wijze waarop wij de dingen tegemoet treden. Er zijn n.l. in elk wezen de gelijke emoties aanwezig, en de gelijke mogelijkheden tot emotionele beleving, echter heeft men de mogelijkheid, en dat is niet gedetermineerd mijn vriend, om een bepaalde emotie - geen wil - de voorkeur te geven boven een andere. Men kan dus vele richtingen uit. En als men vele richtingen uit kan, heeft men een keuze. Die keuze die wordt niet bepaald met de wil, dus met "ik zal", maar die wordt bepaald met "ik tracht", "ik geef de voorkeur aan dit levensbeeld en dat tracht ik te bereiken". Je zit gevangen en je wilt vrij zijn, "ik zal trachten om vrij te worden", droom naar vrijheid. Wat zegt U, vantevoren vastgesteld? Lang niet zeker, want aan de andere kant biedt diezelfde gevangenis een geborgenheid, en routine en een zekerheid waardoor je in een droomwereld zoudt kunnen gaan leven en gelukkig zijn. Maar wat geef je de nadruk? En nu weet ik wel, het is voor U misschien niet erg prettig om dit allemaal te verwerken, maar wat hebben we gezien in concentratiekampen, of dat nu bij de Jap is geweest of bij de Duitser, of bij de Nederlander of bij de Engelsman? Dat de mensen elkaar stijven, niet in het zichzelf blijven, in het zelfrespect, maar in de haat tegenover een ander. Op den duur kennen ze maar twee dingen waar ze over praten: wat ze zullen doen als ze vrij zijn, waar dan allerhand meer vleeselijke genoegens vaak ruimschoots bij omschreven worden, en wat ze die anderen aan zouden doen als ze konden. Wederzijdse be-

invloeding? Maar moet je daar dan naar luisteren? Dat behoef je toch niet? Maar ja, dan zou je alleen komen te staan en die consequentie die kun je niet aanvaarden enz. enz. Ik geloof, mijn waarde vriend, dat we met ons determinisme niet zo heel ver komen, want als alles, nogmaals, voorbeschikt is, wat is dan de zin van Uw leven? Waarom komt U hier; waarom bent U occultist? Wat heeft het dan voor zin? Voorbeschikking. Nu ja, dan zal het wel voorbeschikt zijn dat U het nu niet met me eens bent ook. En dan zal ik, aangezien het voorbeschikt is, dit moeten aanvaarden. Maar, dan is het ook voorbeschikt dat ik het niet met U eens kan zijn, en dan kunnen we misschien beter op het ogenblik de zaak even laten rusten. Misschien dat het dan ook voorbeschikt is dat in mij of in U andere gedachten ontwaken en we op deze manier misschien tot een beter begripen komen van hetgeen ze zeggen. Want determinist zijn dat houdt in fatalist zijn. Uw uitingen bewijzen mij wel dat U dat helemaal niet bent. Als U dat niet bent, gelooft U dus niet aan het determinisme wat U verkondigt, terwijl omgekeerd ik geloof in een grote wil Gods en dus uiteindelijk in een zeker determinisme, maar toch voor mijzelf erken dat er mij bepaalde vrijheden overblijven en daardoor kom tot het verwerpen van een determinisme waar ik als persoonlijkheid meen te bestaan en niet alleen maar als het deel van een of andere cosmische poppenkast. Dus, zullen we het daarbij laten? Dat onderwerp dat zou ik dan voor vanavond maar graag gesloten zien. Maar misschien zit er nog een of ander ander probleempje.

- x Hoe zal de toestand zijn van een onverbeterlijke dronkaard in de geestenwereld?
- Nou, als hij dronkaard is, dan wordt hij beheerst door een begeerte, een begeerte die hij misschien zelf niet goed vindt, maar waar hij toch steeds weer aan toegeeft. Die begeerte zal blijven bestaan, en als die begeerte alcohol heet, dan staat hij voor de ellendige toestand dat Schiedam niet herschepen is in een van de betere werelden of in het Zomerland, m.a.w. dat zijn begeren niet voldaan kan worden in geestelijke toestand. Hij zal dus de onthouding, die hijzelf niet wens- te te aanvaarden, of meende te kunnen aanvaarden toen hij op aarde was, nu gedwon- gen opgelegd krijgen. En veelal probeer je daar onderuit te komen. Dat doe je in het begin door gedachtenwerelden, waar je in een kroegje bij elkaar zit, maar al drink je nog zoveel, de roes blijft uit. Wat ga je dan doen? Hetgeen wat er het dichtst bijstaat: je gaat trachten de roes van een mens te delen. Er zijn er die daar een hele tijd mee bezig blijven. Maar op een gegeven moment dan is ook dit geen bevrediging meer en dan moet je iets anders daarvoor vinden. Is dat ande- re een haat, omdat je jezelf niet meer bevredigen kunt op die manier, dan kan het vaak erg tragisch met je aflopen, dan kom je werkelijk in het duister te- recht. Begrijp je echter dat je eigen fout al dit lijden, al deze frustratie heeft veroorzaakt, nu ja, dan heb je de kans dat je hulp gaat zoeken. En als je ze een- maal zoekt, krijg je ze. En dan zal dus de onverbeterlijke dronkaard op de duur noch onverbeterlijk noch dronkaard zijn. En deze overwinning op zichzelf zal voor hem dan een geluk plus een mogelijkheid tot grotere bewustwording betekenen. En dus ligt het er maar precies aan, welke kant je uiteindelijk uitgaat, om te be- palen hoe de toestand van zo iemand zal zijn na de overgang. Nou, vrienden, we zullen het daar dan maar bij laten en ik zal het woord maar over gaan geven aan de laatste spreker voor "het schone woord". Wat mij betreft dan allemaal een goeden avond en we zijn misschien wel warm gelopen, maar we hebben gelukkig nog niet helemaal de verdraagzaamheid uit het oog verloren en dat is een hoop waard. Goeden avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 554162), ver- zekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cents per nummer kost.

VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD!

Goeden avond vrienden,

Wij gaan dan besluiten met HET SCHONE WOORD. Ik zou gaarne van U een 3tal begrip- pen hebben waarop we deze slotrubriek kunnen baseren, zo mogelijk in 1 woord deze begrippen dus uit te drukken.

- x POP EN VLINDER - UITVERKOOP - DRIEVULDIGHEID.

U i t v e r k o o p

Je krijgt de zaken haast om niets,
 Het kost geen centen meer;
 Kom trek ter winkel nu,
 Die kans die krijgt U nimmer meer.
 Koop, koop, verkoop Uw eeuwige zaligheid,
 Geluk, wat hel, wat dood.
 En vraagt U om wat anders, ach,
 Mijn vrienden, toch geen nood.

Ik lever alles wat U wil,
 Want 't leven kent toch alle kracht
 Waarom staat ge zo aarz'lend stil?
 Of denkt ge soms dat ge niet kunt
 betalen
 Voor hetgeen ge van het leven graag
 Zo voor een koopje wildet halen?
 Ge zijt nog dom en dom en dwaas
 Wanneer ge van 't leven eist

En niet begrijpt hoe eeuw'ge kracht
 De uiterlijke banen wijst
 Waarin gij voort moet gaan,
 Terwijl in U leeft, bewustzijn
 Dat waardeert, begrijpt,
 Omschrijft het heel' bestaan
 En zo U leert wat gij zodadelijk kunt zijn.
 Nu nog een pop versponnen in kokon
 Van vage vreemde lustgedachten,
 Zodadelijk vlinder, zon-ontwaakt
 Doortintelend met de lichte krachten,
 De boeien van het zijn geslakt,
 Dansend vrolijk op de wind.
 Gedenkt Uw al, ge herontwaakt
 En zijt zodadelijk een kind
 En vraagt niet meer om koopjes, koopjes,
 Om koopjes uit de uitverkoop,
 Gelooft niet meer in valse waan
 Voor wat reclameboel te hoop,
 Maar begrijpt de werkelijkheid
 Van ene grote naam,
 Dan beseft ge 't geheim
 Der drievuldigheid
 Der eeuwige liefdekracht;
 Dan begrijpt ge waarom een drievuldigheid
 Het zijn tot sta_nd heeft gebracht.
 Want groot is de Vader, de levende kracht
 Die geen vorm in zichzelf kent;
 Hij is eeuwig en onbepert,
 Kent in zichzelf eind noch begin.
 Maar zoeken wij naar wat Hij uit,
 We vinden Hem plotseling daar de geest,
 Een kracht bewust omschrijvend
 Al wat is en wat er is geweest
 Samenvattend heel 't bestaan
 En bouwen het in één moment,
 Tonen wat Uw God U is
 En wat ge zelve bent.
 Maar aan de andere kant de Zoon,
 De stof uit God geboren,
 Die in 't licht van 't eeuwig zijn
 Met steeds herkomend zonneglaren
 U toont de werkelijkheid
 In vaste vorm gebonden zwaar bestaan
 Tezamen ene werkelijkheid,
 Afzonderlijk een waan.
 Ik zeg U 't is uitverkoop,
 De stof die biedt U aan
 Het beste wat ge hebben wilt,
 Een wijze door het leven heen te gaan
 Gezond en rijk en vol van kracht,
 Maar zonder geestelijke macht

En geestelijk bewustzijn.
 Ge denkt dat het schoon is
 Maar 't blijkt maar een waan,
 Drievuldigheid moet in U bestaan,
 Wilt ge de werkelijkheid ervaren.
 Maar leeft in U de geest alleen
 En bedwingt hij alle stof
 En zingt hij slechts des geestes kracht
 En aan 't bewustzijn lof,
 Ge faalt, ge zult ten onder gaan,
 Want stof is waarde in 't bestaan
 En deel van al wat er bestaat,
 Een deel van God die in U leeft
 Waarin gijzelve levend gaat
 En voort blijft gaan.
 De werkelijkheid van 't bestaan
 Is God als kracht, als geest, als stof,
 Eén zijn die drie en één in U.
 Beseft gij dat, verpopte geest,
 Ontwaakt ge in het nu,
 Dan kunt ge onbevreesd gaan tot het licht
 Totdat ge één zijt met der lichten kracht.
 Ge zijt dan licht en geest en stof
 Zoals Hij is die al Uw waan,
 Uw zijn ten aanzijn bracht.
 Dus zoek niet naar 'n uitverkoop,
 En vecht niet om een koopje,
 Dan neemt ge met Uzelf, met het lot
 En met de werk'lijkheid een loopje
 En beseft niet meer waarheen
 Ge ooit zult gaan.
 Dan beseft ge nieteens waarom een mens
 Leeft en waarom ge moet bestaan.
 Dan begrijpt ge niet meer
 Waarom ge streeft
 En kent ge geen werkelijkheid.
 Maar zoekt ge de waarheid
 Erkent ge de kracht
 Van de heilige drievuldigheid,
 Van de liefde die is
 In de stof en de geest
 En is in het eeuwige licht,
 Dan beseft ge: voor mijzelf is 't leven
 Een taak, een zelfstandig aanvaarde
 plicht.
 Voor God is het uiting
 En waarheid en zijn.
 En eens, wanneer breekt mij de waan,
 Zal ikzelf in die waarheid, dat licht,
 In die kracht ten onder
 En op ook gaan.

Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

Van de band overgenomen en g e s t e n c i l d d o o r J. R i e n t j e s Type- en Copieerinrichting HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN Telefoon : 55 41 62
--